

Medal UW dla prof. Maryli Laurent-Zielińskiej

Tekst: dr Tomasz Wysłobocki, Instytut Filologii Romańskiej

W dniu tegorocznego Święta naszej *Almæ Matris*, 15 listopada, z rąk rektora, prof. Adama Jezierskiego, Medal Uniwersytetu Wrocławskiego otrzymała prof. Maryla Laurent-Zielińska z francuskiego Université de Lille (dawniej Université Charles de Gaulle – Lille 3), która przez prawie trzydzieści ostatnich lat z wielkim osobistym zaangażowaniem pracowała na rzecz rozwijania i zacieśniania współpracy naukowej oraz dydaktycznej między obiema uczelniami. Jest ona badaczką literatury polskiej i francuskiej, członkinią wielu instytucji naukowych, zarówno w Polsce, jak i we Francji, a także zasłużoną tłumaczką polskich dzieł na język Moliera.

Prof. Laurent-Zielińska współdziała z badaczami z UW, a w szczególności – z Instytutami Filologii Romańskiej oraz Polskiej. Zasadniczym obszarem tej ponad dwu-

dziestoletniej współpracy są badania nad przekładową obecnością literatury polskiej nad Sekwaną oraz literatury francuskiej nad Wisłą. Z bezpośrednim udziałem prof. Laurent-Zielińskiej w roku 1995 zainaugurowany został międzynarodowy projekt badawczy *Traduction comme moyen de communication interculturelle* [„Tłumaczenie jako środek komunikacji międzykulturowej”], który w 2002 r. przyjął sformalizowaną postać *Réseau international de recherche et de formation à la recherche* – międzynarodowego zespołu badawczego współtworzonego przez specjalistów z UW, Université de Lille, Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz (od 2008 r.) Université de Haute-Alsace w Miluzie. Prace zespołu mają formę cyklicznych spotkań poświęconych różnym aspektom przekładu i transferu kultur oraz tradycji literackich pomiędzy Francją a krajami Europy Środkowej i Wschodniej. Na samym UW odbyło

fot. Michał Raińczuk

fot. Magdalena Marcuła

się ich dotychczas siedem (ósma przewidziana w 2020 r.), wymiernym zaś owocem dotychczasowych seminariów i konferencji są przekładoznawcze publikacje (ukazało się ich dziewiętnaście, w Polsce i we Francji; kolejne są w druku).

Działaniom badawczym prof. Laurent-Zielińskiej towarzyszyła od zawsze ożywiona działalność dydaktyczna. Wielokrotnie w ramach współpracy międzyuczelnianej była gościem naszego uniwersytetu i wygłaszała wykłady dla szerokiej, nie tylko akademickiej publiczności. Prowadziła również zajęcia dla studentów tutejszej polonistyki i romanistyki w ramach programu Erasmus+. Intensywne i owocne były także jej kontakty ze Szkołą Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców. Dzięki współpracy Szkoły z Université de Lille spora grupa lektorów języka polskiego jako obcego miała okazję odbyć staż dydaktyczny we Francji, właśnie pod opieką prof. Laurent-Zielińskiej.

Prof. Laurent-Zielińska jest także niestrudzoną popularyzatorką Polski i polskiej kultury we Francji. Jednym z ostatnich jej działań w tym obszarze było przygotowanie w bibliotece Université de Lille wystawy „POLONICA. Collections polonaises de l'Université de Lille. Reflet de la présence polonaise dans les Hauts-de-France (1919–2019)”, która była dedykowana prof. Danielowi Beauvois, wybitnemu historykowi, doktorowi honoris causa UWŹ. Waga tej wystawy, dokumentującej sto lat obecności polskiej na północy Francji, była tym większa, że wpisuje się ona w fundamentalną dla Polaków

perspektywę setnej rocznicy odzyskania przez Polskę państwowości w 1918 roku.

Dla współczesnej kultury polskiej szczególne znaczenie mają również prace translatorskie prof. Laurent-Zielińskiej. W jej dorobku znajdują się m.in. tłumaczenia na język francuski dzieł tak uznanych polskich twórców jak: Tadeusz Konwicki, Władysław Terlecki, Stanisław Mrożek, Andrzej Stasiuk, Eustachy Ryłski, a także Barbara Skarga i Michał Głowiński, opublikowane w renomowanych wydawnictwach francuskich (m.in. Gallimard, Fayard, Robert Laffont, Editions du Seuil, Noir sur Blanc). Świadczą one o jej ugruntowanej, wysokiej pozycji na francuskim rynku przekładu. Trzeba przy tej okazji wspomnieć, że ostatnią przełożoną przez nią książką są *Księgi Jakubowe* Olgi Tokarczuk (*Les livres de Jakób*, Éditions Noir sur Blanc, Paris 2018), które wzbudziły nad Sekwaną ogromne zainteresowanie publiczności i krytyki. Tłumaczka i noblistka otrzymały za powieść i jej przekład nagrodę Laure-Bataillon dla najlepszej książki obcojęzycznej przetłumaczonej na język francuski w roku 2018 – to najwyższe wyróżnienie literackie, jakie mogło autorki powieści i jej przekładu spotkać we Francji.

Tydzień przed otrzymaniem Medalu Uniwersytetu Wrocławskiego, 7 listopada, prof. Laurent-Zielińska wygłosiła w Instytucie Filologii Romańskiej inspirujący wykład nt. onomastyki we francuskim tłumaczeniu *Ksiąg Jakubowych*. Była to znakomita sposobność, by dowiedzieć się „z pierwszej ręki”, w jaki sposób, odwołując się do zaplecza teoretycznego, wiedzy i doświadczenia, prof. Maryla Laurent-Zielińska pracuje jako tłumacz i pośrednik między kulturami.